

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Liikennejärjestelmän tilannekuva

Parlamentaarinen työryhmä 8.11.2023

Liikennejärjestelmän nykytila

Toimintaympäristön muutosten vaikutuksia

- ▶ Pandemia ja Venäjän aloittama hyökkäyssota ovat aiheuttaneet merkittäviä muutoksia Suomen **kuljetusvirtoihin**
- ▶ Kustannustason voimakas nousu on kiihdyttänyt **maanteiden** korjausvelkaa
- ▶ Liikennejärjestelmän **huoltovarmuuden ja häiriönsietokyvyn** sekä **toimintavarmuuden** merkitys on korostunut.
- ▶ **Joukkoliikenteen** tilanne haastava: taloustilanne edellyttäne sopeuttamistoimia, kuten hintojen korotuksia ja vuorojen karsimista

Raskaan liikenteen muutos kanta- ja valtateillä 2021–2022

Raskaan liikenteen muutos (%)

-63 - -20

-20 - -10

-10 - -5

-5 - 0

0 - 5

5 - 10

10 - 48

Ei tietoa

↓ Suurimmat tavaraliikenteen satamat

Liikenteellisessä saavutettavuudessa kehitettävää

Joukkoliikenteellä maakuntakeskuksen voi saavuttaa alle tunnin sisällä keskeisten yhteysvälien varrelta.

Erityisesti perusväylänpito parantaa tavaraliikenteen saavutettavuutta.

Joukkoliikenteen palvelutaso liittyy työvoiman saatavuuteen.

Digitalisaatiossa Suomi on Euroopan ja maailman huippua.

Selkein muutos Suomen kansainvälisessä saavutettavuudessa on tapahtunut lentoliikenteessä.

► Alueiden sisäinen saavutettavuus

henkilöautolla hyvällä tasolla, joukkoliikenteellä parannettavaa

► Yrityksille saavutettavuus

tärkeää, liittyy merkittäviin sijaintitekijöihin ja alueelliseen kilpailukykyyn

► Suomen saavutettavuus

sekä logistiikan tehokkuus ja laatu on kansainvälisesti vertailtuna korkea

Toimintaympäristön muutostrendejä

Toimintaympäristön muutoksen neljä teemaa:

Liikennejärjestelmä osana alue- ja yhdyskuntarakennetta

Suomen kansainvälinen saavutettavuus

Liikennejärjestelmän ympäristöllinen kestävyys

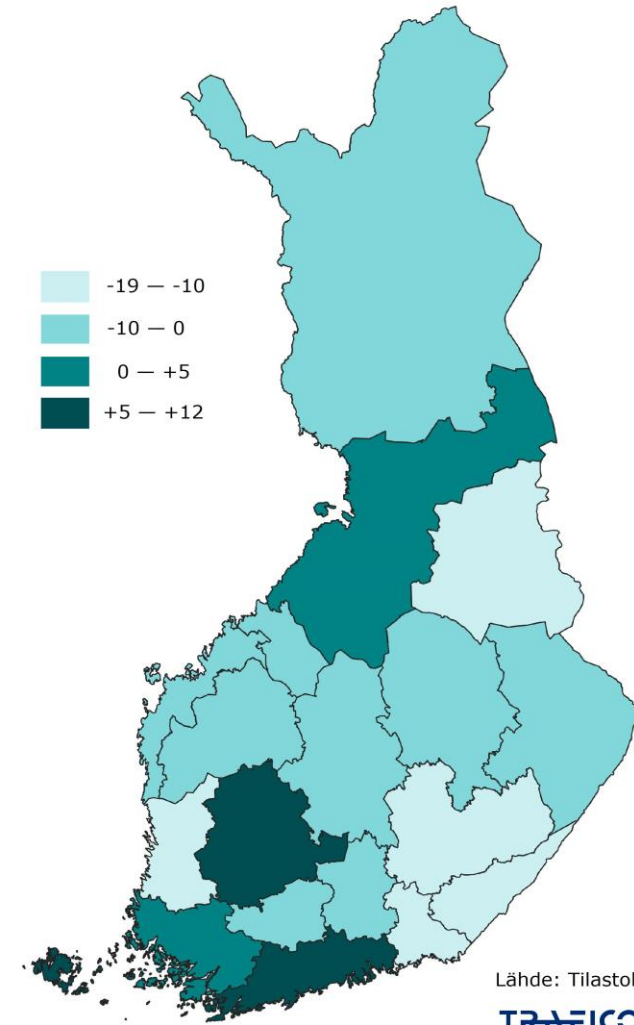
Liikenteen palvelujen muutostrendit

Liikennejärjestelmä osana alue- ja yhdyskuntarakennetta

- ▶ **Väestönkehityksen trendi voimistaa alueiden erilaistumista ja vaikeuttaa työvoiman saatavuutta**
 - ▶ Väestönkasvu keskittyy suurille kaupunkiseuduille ja nojaa aiempaa vahvemmin vieraskieliseen väestöön
- ▶ **Kaupungistumiskehitys** jatkuu tulevana vuosikymmeninä
- ▶ Suurimmilla kaupunkiseuduilla parhaat mahdollisuudet **kestävän liikkumisen** kehittämiseen: kaupunkiseutujen jalankulkuvyöhykkeellä asuvien osuus kasvaa, autovyöhykkeen osuus keskuksissa pienenee ja joukkoliikennevyöhyke kehittyy
 - ▶ Henkilöauto säilyy keskeisimpänä kuljetapana valtaosassa Suomea
- ▶ Väestörakenne määrittää palveluiden alueellista jakaumaa ja järjestämistä maakuntakeskuksiin ja hyvinvointialueille

Ennustettu väkiluvun muutos (%) maakunnittain 2021-2040

Suomen kansainvälinen saavutettavuus

- ▶ **Haasteena** Suomen sijainti ja pienet markkinat, sekä globaali kehitys
- ▶ **Meriliikenne huoltovarmuuden näkökulmasta avainasemassa**
- ▶ **Lentoliikenne** on kansainvälisen saavutettavuuden näkökulmasta tärkeä liikennemuoto etenkin henkilöliikenteessä
- ▶ **Tiekuljetukset** ovat osa kuljetusketjua suuressa osassa kansainvälisiä kuljetuksia
- ▶ **Raidekuljetusten** hyödyntämistä rajat ylittävässä liikenteessä haittaavat rataverkon rajallinen kapasiteetti ja eri raideleveys

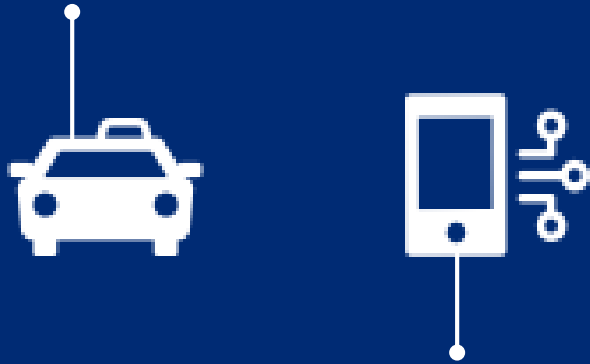
Liikennejärjestelmän ympäristöllinen kestävyys

- ▶ **Liikenteen sähköistyminen** laskee kasvihuonekaasupäästöjä, mutta autokanta uusiutuu hitaasti eivätkä päästöt laske tavoitteiden näkökulmasta riittävästi
- ▶ **Vedyn** roolin käyttövoimana voi olettaa kasvavan
- ▶ **Ajoneuvoteknologiat** muuttuvat
- ▶ **Tulevaisuudessa** haasteena on liikenteen sähköistymisessä tarvittavien kriittisten materiaalien saatavuus
- ▶ Tärkeää on myös **koko liikennejärjestelmän energiatehokkuuden parantaminen**

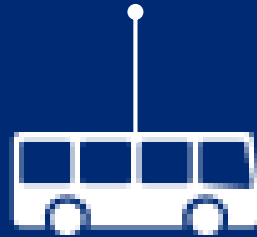
Liikenteen palvelujen muutostrendit

Saavutettavuus eri kulku-
muodoilla ja liikenteen
kohtuuhintaisuus tärkeää

Teknologinen kehitys on
mahdollistanut mm. työnteon
tapojen ja kulutuskäyttäytymisen
muutokset sekä elämäntyylien
yksilöllistymisen

Joukkoliikenteen
potentiaali on selvästi
suurin kaupunkiseuduilla

Lentoliikenteen sähköistyminen
etenee tulevina vuosi-
kymmeninä erityisesti
lyhyemmän kantaman reiteillä
ja pienissä ilma-aluksissa

Henkilöjunaliikenteessä
pitää lähivuosina ratkaista sen
järjestämiseen liittyvät kysymykset

Kuljetusten yhdistely
voisi turvata liikenteen
palveluja tehostamalla
julkisten varojen
käyttöä

Kiitos

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto